

ĐÁP ÁN ĐỀ THAM KHẢO THI VÀO 10 – ĐỀ SỐ 1**MÔN: NGỮ VĂN – TP. HỒ CHÍ MINH NĂM 2025****Thời gian làm bài: 120 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I.****Câu 1.****a.**

Xác định những đặc điểm nổi bật của truyện truyền kì ở văn bản *Truyện thần núi Minh Chủ Đồng Cổ* – Trần Thế Pháp)

Phương pháp:

Dựa vào đặc trưng thể loại truyện truyền kì

Lời giải chi tiết:

- Sự kiện lịch sử, như cuộc chiến của vua Lý Thái Tông, được kết nối với thần núi và thần linh trong giấc mơ. Thần núi xuất hiện để hỗ trợ vua Lý Thái Tông trong việc đánh Chiêm Thành, đặt ra một tình huống kì ảo và thần bí.
- Nhân vật siêu nhiên và anh hùng: Lê Phụng Hiểu được mô tả như một nhân vật siêu nhiên, với sức mạnh phi thường và khả năng đánh bại kẻ thù. Anh hùng Lê Phụng Hiểu đóng vai trò quan trọng trong việc chống lại ba vương làm phản, bảo vệ triều đình.
- Yếu tố kì ảo: giấc mơ của vua.

b.

Tóm tắt cốt truyện và xác định sự việc chính của văn bản *Truyện thần núi Minh Chủ Đồng Cổ*.

Phương pháp:

Xác định các sự kiện chính

Lời giải chi tiết:

- Tóm tắt: Câu chuyện “Thần Núi Minh Chủ Đồng Cổ” của Trần Thế Pháp xoay quanh những sự kiện lịch sử và thần thoại huyền bí liên quan đến thần núi Đồng Cổ và anh hùng Lê Phụng Hiểu. Trong lúc vua Lý Thái Tông đang đánh Chiêm Thành, ông mơ thấy một thần núi Đồng

Cổ, nói rằng ông sẽ có chiến công lớn nếu nhận lời theo vua. Sau chiến thắng, ông xây đền thờ thần ở chùa Từ Ân. Sau khi Thái Tổ qua đời, Thái Tông được báo mộng về mối âm mưu của ba vương là Dục Thánh, Đông Chinh, và Vũ Đức. Lê Phụng Hiểu, một anh hùng với sức mạnh phi thường, được giao nhiệm vụ dẹp yên nội loạn và chống lại ba vương và được người đời ghi nhớ công ơn.

- Sự việc: Hai đời vua đều mơ gặp thần núi Đồng Cổ.

c.

Việc hai đời vua đều mơ gặp thần núi Đồng Cổ trong *Truyện thần núi Minh Chủ Đồng Cổ* có ý nghĩa gì?

Phương pháp:

Dựa vào đặc trưng truyện truyền kì

Lời giải chi tiết:

- Thể hiện đặc trưng của truyện truyền kì:

+ Việc hai đời vua mơ thấy thần núi Đồng Cổ có thể tượng trưng cho sự linh thiêng và thần bí của vùng đất, đặc biệt là núi Đồng Cổ.

+ Thần núi thường được liên kết với sức mạnh thiên nhiên và linh khí đặc biệt, là biểu tượng của sự kích thích tinh thần và sự ảnh hưởng đối với cuộc sống xã hội.

+ Mơ thấy thần núi Đồng Cổ có thể coi là một dấu hiệu, một điều báo trước về những sự kiện quan trọng hoặc thách thức đang đến.

=> Việc hai đời vua mơ gặp thần núi Đồng Cổ trong truyện có thể đại diện cho sự giao thoa giữa thế giới tự nhiên và thế giới tâm linh, đồng thời thể hiện lòng tin và tôn kính đối với thần linh trong lịch sử văn hóa của vùng đất Lĩnh Nam.

d.

Nhân vật Lê Phụng Hiểu là người như thế nào? Và có vai trò gì trong *Truyện thần núi Minh Chủ Đồng Cổ*?

Phương pháp:

Chú ý các chi tiết miêu tả nhân vật Lê Phụng Hiểu

Lời giải chi tiết:

- Nhân vật Lê Phụng Hiểu:

+ Xuất thân và ngoại hình: Lê Phụng Hiểu xuất thân từ Na Sơn, huyện Thanh Hóa. Anh ta có chiều cao lướn (7 thước), với hình dáng vạm vỡ, râu ria rậm rạp thể hiện sức mạnh và anh dũng, phi thường.

+ Sức mạnh phi thường: Lê Phụng Hiểu được mô tả là người có sức mạnh phi thường, từ thời nhỏ đã có khả năng đánh nhau và có những kì tích về sức mạnh.

- Vai trò trong truyện:

+ Dẹp loạn và bao vệ vương triều: Lê Phụng Hiểu có công lớn trong việc dẹp loạn nội bộ, đặc biệt là trong việc chống lại Đông Chinh, Dự Thánh và Vũ Đức - ba nhân vật âm mưu làm phản. Ông mở cửa thành, thách thức và chém chết Vũ Đức Vương, đặt kết thúc cho cuộc nội chiến và đảm bảo ổn định cho triều đình.

+ Loại bỏ mối đe dọa: Lê Phụng Hiểu bang suc manh va long trung hieu đa loai bỏ mối đe dọa của ba vương, giúp vương triều tránh khỏi nguy cơ nội loạn và giữ vững quyền lực.

=> Lê Phụng Hiểu giúp vương triều duy trì sự ổn định và an ninh. Sự công hành của ông được vua Thái Tông đánh giá cao và được phong thưởng, thể hiện lòng trung thành và đóng góp đặc biệt cho triều đình.

- Vai trò nhân vật: là nhân vật chính trong tác phẩm, thể hiện chủ đề người anh hùng giữ bình yên cho đất nước.

Câu 2.

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nội dung chủ đề và thông điệp của văn bản
Truyện thần núi Minh Chủ Đổng Cổ

Phương pháp:

Đọc kĩ nội dung đoạn trích, xác định chủ đề, cảm hứng và thông điệp phù hợp

Lời giải chi tiết:

Gợi ý:

- Chủ đề: Truyện tập trung ca ngợi sự đóng góp của các nhân vật anh hùng, đặc biệt là Lê Phụng Hiểu, để bảo vệ triều đình và giữ vững ổn định đất nước.

- Bức thông điệp:

+ Để giữ yên đất nước cần chống giặc ngoài, thù trong, cần có tướng giỏi như Lê Phụng Hiểu.

+ Để bảo vệ đất nước cần có sự đoàn kết, đồng lòng của những người đứng đầu đất nước, sự ủng hộ của thân linh, các thế hệ đi trước.

=> Bức thông điệp của truyện nói lên sự quan trọng của trung hiếu, lòng trung thành, và sự hy sinh vì lợi ích cộng đồng. Nhân vật chính Lê Phụng Hiểu được tôn vinh không chỉ vì sức mạnh và anh dũng, mà còn vì lòng trung hiếu và đóng góp quan trọng của ông trong việc giữ vững ổn định và an ninh cho vương triều.

Phần II.

Câu 1.

Hãy phân tích tác dụng của lí lẽ và bằng chứng đối với luận điểm trong văn bản trên.

Phương pháp:

Xác định luận điểm, lí lẽ và bằng chứng

Phân tích tác dụng

Lời giải chi tiết:

- Luận điểm: Vẻ đẹp và tầm quan trọng của Quần đảo Trường Sa trong việc bảo vệ chủ quyền biển đảo của dân tộc

- Lí lẽ: Nhấn mạnh Trường Sa có cảnh sắc thiên nhiên tuyệt đẹp, tài nguyên phong phú và cơ sở hạ tầng hiện đại. Đồng thời, nêu lên sự hy sinh của những người lính đang bảo vệ chủ quyền biển đảo.

- Bằng chứng:

+ Hình ảnh cụ thể về thiên nhiên: "biển màu lam ngọc", "hoa muống biển tím", "phi lao sừng sững".

+ Sự phát triển của Trường Sa: các công trình hạ tầng kiên cố, con đường bê tông hóa.

+ Hình ảnh người lính trẻ tuổi ngày đêm canh giữ biển đảo.

Câu 2.

Từ văn bản trên, hãy viết bài văn (khoảng 600 chữ) nêu suy nghĩ của em về ý nghĩa của biển đảo quê hương và trách nhiệm bảo vệ chủ quyền dân tộc

Phương pháp:

- Bám sát vấn đề nghị luận.

- Lập luận chặt chẽ, có dẫn chứng thực tế.
- Trình bày rõ ràng, mạch lạc, không mắc lỗi chính tả, ngữ pháp.

Lời giải chi tiết:

Dàn ý

I. Mở bài

- Giới thiệu về biển đảo quê hương – một phần thiêng liêng của Tổ quốc.
- Dẫn vào vấn đề: Biển đảo không chỉ có giá trị về tài nguyên, thiên nhiên mà còn gắn với chủ quyền dân tộc, đòi hỏi trách nhiệm bảo vệ từ mỗi người dân, đặc biệt là thế hệ trẻ.

II. Thân bài

1. Giải thích vấn đề

- Biển đảo quê hương là một phần lãnh thổ quan trọng, nơi có nguồn tài nguyên phong phú, cảnh quan đẹp và là tuyến đầu bảo vệ đất nước.
- Chủ quyền biển đảo là quyền kiểm soát hợp pháp của quốc gia đối với vùng biển, đảo thuộc lãnh thổ mình, gắn liền với sự độc lập và toàn vẹn lãnh thổ.

2. Ý nghĩa của biển đảo quê hương

- Giá trị kinh tế: Biển Đông có nguồn tài nguyên dầu khí, thủy hải sản dồi dào, là tuyến giao thương quan trọng.
- Giá trị quốc phòng: Biển đảo là tấm lá chắn bảo vệ đất nước, là nơi những người lính ngày đêm canh giữ chủ quyền.
- Giá trị văn hóa – lịch sử: Trường Sa, Hoàng Sa gắn liền với bao thế hệ cha ông gìn giữ, là niềm tự hào dân tộc.

3. Trách nhiệm của thế hệ trẻ trong việc bảo vệ chủ quyền biển đảo

- Nâng cao nhận thức: Hiểu về biển đảo, chủ quyền dân tộc qua sách báo, truyền thông.
- Lan tỏa tinh thần yêu nước: Tham gia các phong trào tuyên truyền, viết bài, chia sẻ thông tin chính thống.
- Hành động cụ thể: Ủng hộ ngư dân, bộ đội Trường Sa, tham gia bảo vệ môi trường biển, phát triển kinh tế biển.
- Đấu tranh với các thông tin sai lệch: Không lan truyền tin giả, phản bác luận điệu sai trái về chủ quyền biển đảo.

4. Phản đề

- Một số người thờ ơ, thiếu quan tâm đến vấn đề chủ quyền biển đảo.
- Sự lan truyền thông tin sai lệch gây ảnh hưởng đến tinh thần yêu nước.
- Cần lên án những hành vi phá hoại, xâm phạm chủ quyền dân tộc.

III. Kết bài

- Khẳng định vai trò thiêng liêng của biển đảo quê hương.
- Nhấn mạnh trách nhiệm của mỗi người, đặc biệt là thế hệ trẻ, trong việc bảo vệ chủ quyền đất nước.
- Kêu gọi tinh thần yêu nước, đoàn kết để gìn giữ biển đảo cho thế hệ mai sau.

Bài tham khảo

Biển đảo quê hương không chỉ là một phần lãnh thổ thiêng liêng mà còn mang trong mình giá trị kinh tế, văn hóa, lịch sử và quốc phòng to lớn. Từ bao đời nay, biển đảo gắn bó mật thiết với cuộc sống của người dân Việt Nam, là nơi bao thế hệ cha ông đã đổ mồ hôi, xương máu để bảo vệ. Ngày nay, khi tình hình biển Đông có nhiều biến động, việc bảo vệ chủ quyền biển đảo không chỉ là trách nhiệm của Nhà nước mà còn là nghĩa vụ của mỗi người dân, đặc biệt là thế hệ trẻ.

Biển đảo quê hương là một phần không thể tách rời của Tổ quốc, bao gồm các vùng biển, đảo lớn nhỏ và quần đảo xa bờ như Hoàng Sa, Trường Sa. Chủ quyền biển đảo thể hiện quyền kiểm soát và bảo vệ hợp pháp của quốc gia đối với vùng biển, đảo thuộc lãnh thổ mình. Đây không chỉ là vấn đề pháp lý mà còn là biểu tượng của độc lập, tự do và tinh thần yêu nước của dân tộc Việt Nam.

Trước hết, biển đảo có vai trò quan trọng về mặt kinh tế. Biển Đông cung cấp nguồn tài nguyên thiên nhiên dồi dào như dầu khí, khoáng sản, hải sản..., đồng thời là tuyến đường hàng hải huyết mạch, đóng góp lớn vào sự phát triển kinh tế đất nước.

Bên cạnh đó, biển đảo còn có ý nghĩa quốc phòng. Trường Sa, Hoàng Sa không chỉ là một phần lãnh thổ mà còn là “tấm lá chắn” vững chắc trước các nguy cơ xâm lấn từ bên ngoài. Những người lính ngày đêm canh gác trên đảo chính là biểu tượng của lòng yêu nước, sự hy sinh và ý chí bảo vệ chủ quyền dân tộc.

Ngoài ra, biển đảo còn mang giá trị lịch sử - văn hóa sâu sắc. Từ thời xa xưa, các triều đại phong kiến đã khẳng định chủ quyền biển đảo thông qua các văn bản cổ và những đội hùng binh Hoàng Sa canh giữ biển. Ngày nay, mỗi tác đất, mỗi con sóng ở Trường Sa, Hoàng Sa đều là minh chứng cho truyền thống đấu tranh bất khuất của dân tộc Việt Nam.

Trước tình hình chủ quyền biển đảo đang bị đe dọa, thế hệ trẻ cần ý thức rõ trách nhiệm của mình. Trước hết, mỗi người cần nâng cao nhận thức về biển đảo, tìm hiểu thông tin chính thống từ sách báo, tài liệu và các phương tiện truyền thông.

Bên cạnh đó, thanh niên có thể lan tỏa tinh thần yêu nước qua các hoạt động thiết thực như tham gia tuyên truyền về chủ quyền biển đảo, viết bài chia sẻ trên mạng xã hội hay hưởng ứng các chương trình hướng về Trường Sa, Hoàng Sa.

Hành động cụ thể hơn, thế hệ trẻ có thể tham gia các phong trào bảo vệ biển đảo, ủng hộ ngư dân bám biển, đóng góp vào các chương trình hỗ trợ chiến sĩ Trường Sa, chung tay bảo vệ môi trường biển. Đồng thời, cần có bản lĩnh vững vàng để đấu tranh với các thông tin sai lệch, không tiếp tay cho những luận điệu xuyên tạc về chủ quyền dân tộc.

Tuy nhiên, vẫn còn một số người thờ ơ, thiếu quan tâm đến vấn đề biển đảo, cho rằng bảo vệ chủ quyền là nhiệm vụ của Nhà nước, không liên quan đến cá nhân. Bên cạnh đó, sự lan truyền của các thông tin sai lệch, xuyên tạc về chủ quyền biển đảo cũng gây ảnh hưởng không nhỏ đến nhận thức của một bộ phận giới trẻ. Những hành vi vô trách nhiệm này cần được lên án mạnh mẽ để bảo vệ tinh thần yêu nước chính đáng.

Chủ quyền biển đảo không chỉ là vấn đề địa lý mà còn là biểu tượng của lòng tự tôn dân tộc. Trách nhiệm bảo vệ chủ quyền không chỉ thuộc về Nhà nước hay lực lượng quân đội mà cần sự chung tay của toàn dân, đặc biệt là thế hệ trẻ. Mỗi người hãy thể hiện lòng yêu nước bằng những hành động thiết thực, từ nâng cao hiểu biết đến lan tỏa ý thức bảo vệ chủ quyền. Hãy cùng chung tay gìn giữ biển đảo quê hương, để Trường Sa, Hoàng Sa mãi mãi là một phần thiêng liêng của Tổ quốc Việt Nam!